

CURIERUL ORTODOX

PUBLICAȚIE
A BISERICII ORTODOXE
DIN REPUBLICA MOLDOVA

Apare din iunie 1995 cu binecuvântarea ÎPS Vladimir, Mitropolit
al Chișinăului și al întregii Moldove

Nr.11 (220), 16 noiembrie 2009

INTRAREA MAICII DOMNULUI ÎN BISERICĂ

21 noiembrie / 4 decembrie

Împlinindu-se trei ani de la nașterea Preacuratei Fecioare Maria, dreptii ei părinți, Ioachim și Ana, și-au adus aminte de făgăduința lor, ca să dea în dar lui Dumnezeu pe cea născută. Deci, au voit a împlini cu fapta ceea ce făgăduiseră cu cuvântul. Chemând toate rudeniile din Nazaret unde viețuiau, rudeniile care erau de neam împărătesc și arhieresc (căci însuși dreptul Ioachim era de neam împărătesc iar soția lui, Sfânta Ana, era de neam arhieresc) și aducând și cete de fecioare tinere, au pregătit făclii multe și au împodobit pe Preacurata Fecioară Maria. Astfel, cu cinste și cu slavă, a fost petrecută Maria la Biserica Domnului. La intrare erau 15 trepte și la fiecare din acele trepte se cânta câte un psalm de către cei care intrau în slujbă. Deci dreptii părinți au pus pe prunca cea fără prihană pe treapta cea dintâi iar ea îndată, singură, a alergat pe trepte foarte degrabă, neajutând-o nimeni, nici sprijinind-o; și alergând la treapta cea de sus, a stat acolo, întărind-o pe dânsa puterea lui Dumnezeu cea negrăită (căci încă mică fiind, a început Domnul a arăta într-însa puterea Sa cea mare, ca să înțeleagă cât de mare va fi în dar, când va veni în vârstă cea desăvârșită). Atunci s-au mirat toți când au văzut pe acea pruncă de 3 ani suindu-se singură degrabă pe acele trepte, ca și cum ar fi fost desăvârșită cu vârsta. Mai vârtos, Zaharia se mira de aceasta și - ca un proroc - din descoperirea lui Dumnezeu înțelegea mai înainte cele ce aveau să fie. Astfel a fost dusă în Biserica Domnului Preacurata și Preabinecuvântata Fecioară Maria. Atunci arhierul Zaharia a făcut un lucru străin și tuturor de mirare, căci a dus pe pruncă în sfânta sfintelor, care este după a doua catapeteasmă, în care era Chivotul Legii cel ferecat peste tot cu aur și heruvimii slavei care umbreau altarul, unde, nu numai femeilor, ci nici preoților nu le era îngăduit a intra, fără numai singur arhierului, o dată într-un an. Acolo i-a dat arhierul Zaharia Preacuratei Fecioare loc de rugăciune. Căci celorlalte fecioare, care, de asemeni, erau aduse pentru slujbă în Biserica

Domnului până la vremea vârstei lor, le era dat loc de rugăciune între biserică și altar, unde mai pe urmă a fost ucis Zaharia. Și nicidecum nu era cu puțință vreunecine din fecioarele acelea a îndrăzni să se apropie de altar, pentru că le oprise arhierul. Aceasta a făcut-o arhierul după porunca lui Dumnezeu căci Maria era mai vrednică decât el spre a sta totdeauna înaintea feței lui Dumnezeu. Apoi dreptii părinți, fiind binecuvântați de arhierul și de tot soborul preoțesc, s-au întors la casa lor cu toate rudeniile și au făcut ospăț mare, veselindu-se și mulțumind lui Dumnezeu. În locașul fecioarelor a

fost dată prunca de 3 ani, Preacurata Fecioară Maria, fiind orânduie pe lângă dânsa fecioare mai bătrâne cu anii. Fecioara era ascuțită la minte și iubitoare de învățătură și nu numai Sfânta Scriptură a învățat, ci și toarcerea lânii și a inului și la cusături cu mătase s-a îndelnicit. Pentru priceperea sa cea bună, era tuturor mirare și lucra mai vârtos acele lucruri ce puteau să fie de trebuință preoților la slujba Bisericii; încât mai pe urmă, pe vremea Fiului ei, putea să se hrănească cu cinste (chiar cămașa când Domnul era răstignit pe cruce, a fost țesută de Fecioara Maria, cu mâinile ei).

Intrarea Maicii Domnului în Biserica este cea mai nouă dintre sărbătorile Maicii Domnului și este de origine ierusalimiteană. A luat naștere în secolul al VI-lea. La 20 noiembrie 543, împăratul Iustinian a zidit la Ierusalim, lângă ruinele templului evreiesc, o biserică închinată Sfintei Fecioare care, spre deosebire de una mai veche, a fost numită biserică Sfânta Maria "cea nouă".

Conform obiceiului, a doua zi după sfințire, adică la 21 noiembrie, a început să fie serbat hramul (patronul) bisericii, adică însăși Sfânta Fecioară, serbarea fiind închinată aducerii ei la templu. Era generalizată în tot Orientul înainte de secolul VII.

Spre sfârșitul secolului VIII, Sfântul Andrei Criteanul a asistat la această sărbătoare în Ierusalim. În același secol, Sfinții Gherman I și Tarasie, patriarhi ai Constantinopolului, au ținut cuvântări la această sărbătoare.

În Apus, ea fost introdusă sporadic, prin influența mănăstirilor grecești din Italia, mai întâi în Anglia (sec. XI), apoi în Franța, întâi la Avignon, la 1371 (la propunerea făcută papei Grigorie XI de către cancelarul Filip de Mezieres, fost ambasador papal în insula Cipru). Generalizarea ei în întreaga biserică Romano-Catolică se datorește papei Sixt IV, la 1472. Suprimata de papa Pius V, a fost reintrodusă definitiv de papa Sixt V, la 1585.

Pomenirea cuviosului părintelui nostru Paisie de la Mănăstirea Neamț

15/28 noiembrie

Sfântului Cuvios Paisie de la Neamț, sau Velickovski, este unul din stareții care au avut o influență deosebită atât asupra monahismului românesc, cât și asupra celui slav.

Paisie s-a născut la 21 Decembrie 1722 la Poltava, în Ucraina, tatăl său fiind preot la catedrala orașului. A avut 11 frați și a primit o educație religioasă deosebită. Cercetări mai noi conchid că se trăgea din moldovenii stabiliți în ținutul Poltavei, înrudiți cu strămoșii după mamă ai lui Dimitrie Cantemir.

A studiat la Academia Teologică din Kiev - întemeiată de Mitropolitul român Petru Movilă - dar n-a terminat studiile, fiind atras de viața monahală. Astfel, în 1740 intră în mănăstirea Liubetki, apoi la mănăstirea Medvedovski, unde devine rasofor, cu numele de Platon. Datorita prigoanei ocupanților polonezi, se întoarce la Kiev, la cunoscuta, unde va lucra icoane și unde îl va întâlni pe Mitropolitul Antonie al Moldovei, care slujește aici în românește (Paul Mihail).

În anul 1742 vine în Moldova, la schitul Dălhăuți - Vrancea, apoi trece în Muntenia, succesiv la schiturile Trăstieni - Rm. Sărat, Poiana Mărului - unde era stareț cunoscutul Vasile - și la Cârnă - Buzău, care se conduceau după regulile monahale

athonite. Starețul Vasile de la Poiana Mărului îl va determina să meargă la Muntele Athos pentru ca, potolindu-și setea la izvorul milenar al monahismului, să se desăvârșească în viața cea întru Hristos.

La numai 24 de ani, în 1746, merge la Athos, mai întâi la mănăstirea Pantocrator. Negăsindu-și un părinte spiritual cum și-l dorea, locuiește singur timp de patru ani într-o peșteră. În 1750 este vizitat la Athos de starețul Vasile de la Poiana Mărului, care l-a tuns în monahism și i-a schimbat numele în Paisie.

La 36 de ani este hirotonit ieromonah de către Episcopul Grigorie de la Athos. Primul său ucenic a fost monahul Visarion, venit din Moldova, la care se adaugă și alții, tot moldoveni.

Cu binecuvântarea Patriarhului Serafim, Paisie întemeiază schitul, cu 5 chilii, care ajunge repede la 60 de ucenici. Aici învață greacă de la monahul Macarie și începe să traducă din greacă în slavonă, revizuiind vechile traduceri slavone după originalele grecești ale Sfinților Părinți răsăriteni. Stă la Athos 17 ani.

În 1763 hotărăște să se întorcă în țară, datorită rivalității dintre călugării greci și ruși de la Athos. Împreună cu 64 de ucenici se stabilește mai întâi la schitul Vărzărești - Focșani, apoi se îndreaptă spre Iași, după ce mitropolitul de la București - grec de

neam - l-a refuzat. La Iași, Mitropolitul Gavril Calimah - de origine română - care-l cunoscuse la Athos -, îi încredințează mănăstirea Dragomirna, ctitorie din 1609 a lui Anastasie Crimca, unde se mută cu ucenicii, la care se adaugă în curând mulți alții, români, ruși și ucraineni. Va rămâne aici 12 ani, formând o obște de 350 monahi, pentru care a alcătuit un regulament monahal, cunoscut sub numele de, în opt puncte, care introducea rânduiala în viața călugărilor, prevăzând: . Deci, monahii erau obligați să ducă viața de obște (comună), să lucreze în diferite ateliere, iar starețul să fie ales de obștea tuturor viețuitorilor și confirmat de mitropolit. Se înființează bolnița, adică spitalul mănăstirii, pentru bolnavi și bătrâni.

Paisie continuă și în Moldova opera de traducere a scrierilor Sfinților Părinți - mai ales a celor ascetice - din greacă în slavonă și în română; de exemplu, din Sfântul Antonie cel Mare, Petru Damaschin, Isaia Pustnicul, Marcu Ascetul sau Teodor Studitul. Cinstind pe întemeietorul isihasmului, Paisie traduce din greacă în slavonă, de Patriarhul Calist. De asemenea, traduce - cea mai de seamă scriere ascetică - răsăriteană -, la cererea Mitropolitului Gavriil al Petersburgului, tipărită aici în 1739 (Gh. Drăgulin).

(continuare în pag. 4)

Demersului Bisericii către Parlament privind predarea religiei în școală

La 7 octombrie 2009 Mitropolitul Vladimir a înaintat o cerere către Parlament prin care a cerut reexaminarea problemei introducerii religiei ca obiect de studiu în școlile statale. La acest demers au fost anexate cererile câtorva organizații religioase de tineret.

Astfel, Comisia parlamentară cultură, educație, cercetare, sport și mass-media a comunicat că drept urmare recomandărilor Președintelui Parlamentului dl Mihai Ghimpu a fost examinat demersul, promițând că problema va fi discutată în contextul elaborării Codului educației, care la moment este în lucru la Ministerul Educației.

„La etapa examinării Codului în Parlament, Comisia va aborda chestiunea în cauză la ședințele organizate, inclusiv cu participarea reprezentanților cultelor, semnatori ai prezentului demers” - menționează dna Corina Fusu, președintele Comisiei parlamentare.

AGENDA DE LUCRU A ÎPS VLADIMIR, MITROPOLIT AL CHIȘINĂULUI ȘI ÎNTREGII MOLDOVE

25 octombrie
Mitropolitul Vladimir a oficiat slujba de resfințire a bisericii din s. Ghidighici.

24 octombrie
ÎPS Vladimir a săvârșit Sf. Liturghie la mănăstirea "Sf. Mare Mucenic Dumitru" din s. Pripiceni-Curchi.

23 octombrie
Mitropolitul Vladimir a sfințit locul pentru viitoarea capelă a Serviciului Protecție Civilă și Situații Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne.

22 octombrie
ÎPS Vladimir a sfințit piatra la temelia noii biserici din comuna Țarigrad.

21 octombrie
Mitropolitul Vladimir a oficiat o slujbă în localitatea sa de baștină.

18 octombrie
Mitropolitul Vladimir a liturghisit la Catedrala Mitropolitană din Chișinău

17 octombrie
Sfințirea Paraclisului temporal în incinta Spitalului clinic din municipiul Chișinău

15 octombrie
ÎPS Vladimir a primit în audiență la palatul Mitropolitan pe arhimandritul Mina Dobzeu de la mănăstirea "Sfinții Apostoli Petru și Pavel" din Huși, România

14 octombrie
Mitropolitul a oficiat Sf. Liturghie la catedrala din Chișinău cu ocazia sărbătorii Hramului municipiului Chișinău. În aceeași zi ÎPS Vladimir a participat și la alte manifestări consacrate sărbătorii capitalei.

SEMINAR ANTI HIV/SIDA

9 noiembrie 2009
În incinta Palatului Mitropolitan și-a început lucrările seminarului „Răspunsul Bisericii în combaterea răspândirii HIV/SIDA”.

În cadrul sesiunii de astăzi

Rusu - CRST „Epitrop”, Vitalie Nicoară, Ababii Marina, Diana Bârzoii - membri ASCO, Petru Dutca, Gabriel Boboc, Andrieș Nicolae - studenți la Academia Teologică, etc.

s-a prezentat istoria infecției HIV/SIDA, căile de transmitere a HIV, s-a discutat despre situația epidemiologică din Republica Moldova, diagnosticarea persoanelor HIV pozitive, consilierea și principiile de tratament, etc.

Spre deosebire de alte seminare tematice, în cadrul seminarului de astăzi de la Palatul Mitropolitan, s-a pus un deosebit accent pe prezentarea problematicei HIV/SIDA din punct de vedere ortodox, în această ordine de idei, punându-se în discuție următoarele subiecte: examinarea și tratarea problemei HIV/SIDA din punct de vedere al Bisericii, caracterizarea stărilor psihologice prin care trece o persoană HIV pozitivă, etc.

Întrunirea de astăzi nu s-a oprit la prezentări seci și plictisitoare, toți participanții la discuții fiind invitați să se implice activ în activitățile propuse, fapt care a conferit un înalt grad de dinamicitate și de productivitate seminarului.

Este îmbucurător faptul, că de rând cu mai mulți slujitori prezenți la seminar și-au manifestat dorința de a participa un număr mare de tineri, de la diferite ONG-uri și instituții de învățământ: Rodica

Dimensiunea spirituală a problemei, a fost discutată la cel mai înalt nivel, având în vedere prezența unor preoți care au o bogată experiență în chestiunea prevenirii îmbolnăvirii și combaterii HIV/SIDA: Prot. Octavian Moșin, Prot. Nicolae Ciobanu, Prot. Alexei Boienciuc, Prot. Igor Chelea, Prot. Marcel Călugărescu, etc.

De o deosebită importanță pentru buna desfășurare a seminarului a fost prezența Pr. Dr. Dorin Opreș și a doamnei preotese Prof. Dr. Monica Opreș din Alba Iulia, ambii implicându-se activ în diferite activități ce țin de problema HIV/SIDA, asistență spirituală pentru bolnavi și rudele acestora, etc.

Astăzi, Părintele Dorin împreună cu doamna Monica Opreș au avut bunăvoința de a-și împărtăși din experiența lor în ceea ce privește soluționarea acestei probleme, cu toți cei prezenți la seminar.

Ceilalți participanți au apreciat înalt nivelul de pregătire al oaspeților din România, acumulând cunoștințe indispensabile pentru munca ulterioară ce necesită a fi depusă întru prevenirea și combaterea efectelor HIV/SIDA.

Protestatari cer modificarea legii privind actele de identitate

Creștini ortodocși, care din considerente religioase refuză să-și perfecteze buletine de identitate tradiționale, au protestat miercuri, 4 noiembrie, în fața Palatului Republicii. Ei au cerut parlamentarilor să opereze modificări în legislație, care le-ar permite să dețină acte de identitate fără cod unic de identificare, dar care să fie recunoscute de toate structurile statale, transmite Info-Prim Neo.

Protestatarii s-au plâns că sunt discriminați, că reușesc cu greu să se încadreze în câmpul muncii, că nu pot să vândă sau să cumpere imobile – pentru că întotdeauna li se solicită acte de identitate cu acel cod de identificare.

„Cerem ca persoanele fără acest cod să beneficieze de aceleași drepturi ca și toți ceilalți cetățeni ai Moldovei”, a declarat Elena Bătcă, consilier juridic în cadrul Mitropoliei Moldovei.

„Trebuie să existe un alt mecanism de identificare, fără ca acesta să contravină convingerilor religioase ale persoanelor”, a spus un alt protestatar, care s-a prezentat ca și părintele Teodor Olăraș. „Acceptând acest cod, mă prezint ca și fiu al acestui sistem antihristic, în vogă astăzi în toată lumea. Cu toate că se spune că pecetea antihristică nu există, dar prin această concentrare electronică spre asta mergem”, a mai spus părintele.

Protestul a fost organizat de Asociației Creștinilor Ortodocși „Fericita Maica Matroana”. Potrivit datelor organizației, în Moldova sunt peste 10 mii de cetățeni care dețin Forma nr. 9 – act de identitate provizoriu fără număr de identificare unic. Unii dintre ei au deținut buletine de identitate cu cod numeric dar au renunțat la acesta. Alții dețin în continuare pașapoartele de tip sovietic, iar cea mai mare parte nu deține niciun fel de document.

Info-prim-neo

PS

Nu voi încerca să spun dacă e bine sau e rău că consilierii juridici ai Mitropoliei Moldovei sunt preocupați de apărarea drepturilor omului. Este straniu însă că acești juriști nu-și amintesc despre principiul suveranității statului, că legile lui sunt obligatorii pentru toți cetățenii. Cu atât mai mult de unul din principiile de constituire a Bisericii cel al loialității față de stat.

Un bun creștin respectă legile statului în care trăiește în măsura în care acestea nu-i cer ceva care ar intra în conflict cu credința lui. În caz contrar creștinul poate refuza respectarea anumitei legi, dar fiind conștient că va fi pedepsit. Oare nu așa făceau primii creștini?

Ei refuzau să participe la misterii păgâne, pentru a nu aduce jertfe idolilor. Când erau puși să aducă jertfă, refuzau, prin care fapt confirmau că sunt creștini, fiind conștienți că vor fi omorâți. Erau conștienți că orice alegere trage după sine și responsabilitate.

Astăzi creștinii care refuză să primească buletinele de identitate, o pot face că au dreptul, ba mai mult, ei au posibilitatea să primească un document de alternativă, Forma Nr 9 fără de cod unic de identificare. Dar trebuie să-și asume și responsabilitatea că vor fi lipsiți de anumite drepturi.

Pentru că orice alegerea are un preț, pe care trebuie să-l plătești.

Nu cred că la venirea lui antihrist, creștinii vor face demonstrații pentru apărarea drepturilor. Ei pur și simplu nu vor primi pecetea lui antihrist, înțelegând că vor fi lipsiți de anumite drepturi. Pentru că orice alegere cere responsabilitate și un preț.

Seminar pentru întărirea legăturilor între școală și Biserică la Criuleni

Pe data de 12 noiembrie, în orașul Criuleni s-a desfășurat seminarul cu genericul: „Biserica și școala: parteneriat pentru educație”, organizat de Departamentul Relații Culturale al Mitropoliei Moldovei în Colaborare cu Asociația pentru Educație Creștin-Ortodoxă (AECO).

Pentru cei aproximativ cincizeci de preoți și profesori din satele raioanelor Criuleni și Dubăsari, au vorbit Pr. Lect. Dr. Dorin Opreș de la Universitatea din Alba Iulia, România, Prot. Nicolae Ciobanu, șeful Departamentului Relații Culturale al Mitropoliei Chișinăului și a Întregii Moldove, Pr. Nicolae Jelihovski de la biserică „Adormirea Maicii Domnului” di s. Sălcuța, profesor la liceul „Meșterul Manole” din aceeași localitate, Prot. Vasile Ciobanu, Parohul bisericii „Sf. Nicolae” din s. Costești, r. Ialoveni, etc.

Această conferință a avut drept scop formarea unui sistem de motivații pentru realizarea educației în baza valorilor creștin-ortodoxe. Printre obiectivele de referință numărându-se: formarea spectrului de obiective ce țin de educația creștin-ortodoxă a generației în creștere, argumentarea necesității activităților educaționale axate pe valorile ortodoxie, dezvoltarea statutului social-pedagogic al Bisericii prevăzut de „Concepția educației în Republica Moldova”, etc.

Atât preoții, cât și profesorii participanți la lucrările seminarului s-au arătat satisfăcuți de rezultatele întrunirii declarând că vor aplica în practică multe dintre cele expuse la seminar de către vorbitori, atât în parohii cât și în școli.

Colaborare între teologii de la Chișinău cu Universitatea din Alba Iulia

11 Noiembrie 2009

La Palatul Mitropolitan a avut loc o întrunire între reprezentanții Academiei Teologice din Chișinău (Prof. Dr. Petru Furtună și Lect. Dr. Alexei Galiț, decanul Facultății de Teologie) cu Pr. Lect. Dr. Dorin Opreș de la Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia, România.

S-a discutat despre stabilirea unui acord de colaborare în domeniul educației religioase și morale, propunându-se modele de lucru.

Părintele Dorin a venit cu ultimele studii realizate în România, invitând reprezentanții din Republica Moldova la o conferință internațională unde vor fi abordate teme de actualitate și realizări în domeniul educațional.

Urmează să preluăm din experiența României în predarea religiei în școală, Părintele Dorin fiind deschis unei colaborări și schimb de experiență.

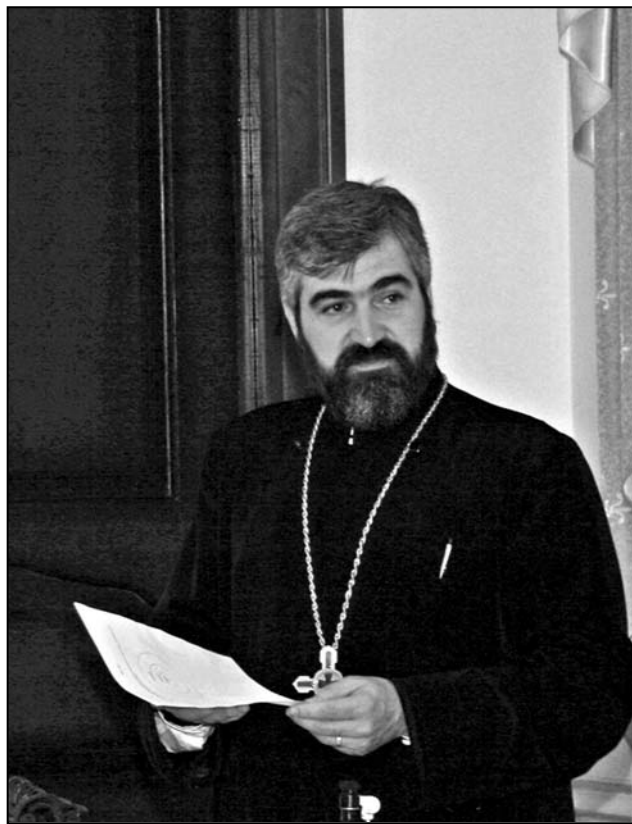
Pomenirea celor decedați în urma accidentelor rutiere

Conform acordului de colaborare între Mitropolia Moldovei și Ministerul Afacerilor Interne s-a convenit săvârșirea rugăciunilor de pomenire pentru cei care au decedat în urma accidentelor rutiere. Cu binecuvântarea ÎPS Mitropolit Vladimir, în zilele de 14 și 15 noiembrie slujitorii din cuprinsul Mitropoliei sunt îndemnați să officieze parastase pentru victimele accidentelor rutiere. Totodată, credincioșii dreptmăritori sunt rugați să vină la biserică pentru a-i pomeni pe cei dragi trecuți din viață în împrejurări tragice.

În același rând Direcția poliției rutiere în aceste zile va întreprinde măsuri de atenționare a cetățenilor cu privire la respectarea regulilor de circulație rutieră.

Să ne consolidăm eforturile pentru a fi mai precauți la traficul zilnic și să respectăm regulile de circulație atât ca șoferi, cât și ca pietoni.

EDUCAȚIA RELIGIOASĂ – PREROGATIVA BISERICII PENTRU O SOCIETATE SĂNĂTOASĂ

Părintele Dorin Opreș, lector dr. la Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, România, binecunoscut prin cercetările efectuate în domeniul educației religioase, prezentând noile metode folosite în cadrul orelor de religie.

Părintele a binevoit să răspundă la câteva întrebări:

- Astăzi asistăm la niște atacuri tot mai înverșunate la adresa creștinismului. Am văzut cu toții ce s-a întâmplat recent în Franța sau Italia, am asistat la războiul pornit împotriva icoanelor, în România... Părinte, ce credeți, dacă se continuă în același ritm și în aceeași direcție, unde ajungem?

- S-a întâmplat în Italia și în Franța ca anumite persoane și grupuri să meargă împotriva Crucii, cu 2-3 ani în urmă, acolo unde, mai ales din pricina prezenței islamului și a faptului că reprezentanții cultului islamic, respectându-și credința aveau o anumită ținută vestimentară, înțelegeau să-și exprime astfel credința. Ei bine, francezii incomodați de această prezentare în public a vieții religioase islamice au încercat să elimine toate simbolurile religioase din școli.

- Ce credeți, astfel de atacuri la adresa Bisericii vor continua sau spiritele se vor calma până la urmă?

- Ne așteptăm ca atacurile să se înmulțească, pentru că societatea capitalistă este interesată de o dezvoltare din ce în ce mai mare a raporturilor economice, și pentru aceasta se pare că o trăire creștină înaltă incomodează.

Pentru mine este mai mult decât de mirare faptul că, o societate, fie ea și capitalistă, nu înțelege modul în care creștinismul și valorile eterne promovate de acesta îi fac numai servicii, că nu incomodează pe nimeni cu nimic, dimpotrivă. O dezvoltare haotică, fără limite, a raporturilor economice, poate să aducă din nou ceea ce a adus actuala criză economică mondială. S-a dovedit că, nici pe departe, capitalismul nu este varianta ideală de dezvoltare socială, că libertatea și egalitatea, așa cum sunt ele pronunțate și așteptate, nu sunt posibile fără o raportare la adevărul biblic. Așadar, în condițiile acestea, în care capitalismul singur nu poate să-și aplice propriul program, cu atât mai mult, cred eu, ar trebui să se înțeleagă rolul și valoarea creștinismului în societate.

Atacurile împotriva semnului Sfintei Cruci, a icoanelor nu sunt decât un pas, o parte dintr-un ansamblu. Până la urmă o să se decidă în planul personal al fiecărui om, al elevilor, al școlilor.

Aceste campanii nu reprezintă, deocamdată, decât elemente dispartate. Poate că Dumnezeu ne lasă să ne confruntăm cu ele pentru a ne vedea propriile lipsuri și ne îndeamnă astfel să ne perfecționăm continuu activitatea, să nu uităm că El ne-a dat libertatea religioasă. Prezența în școli a preoților și a profesorilor de religie reprezintă darul Lui, pe care ni-L poate lua dacă ne dovedim nevrednici de acesta. Deci trebuie să privim situația creată cu rațiune, cu discernământ, fără patimi, fără resentimente. Există și în România ateii de serviciu – oameni cu acces în spațiile publice, în mass-media,

prin care reușesc să producă un anumit impact. Dacă îi îngăduie Dumnezeu să lupte împotriva Lui, trebuie să îi îngăduim și noi. Poate că ar trebui să ne rugăm mai mult pentru ei, în fond știm din istoria Bisericii că au fost de-a lungul timpului foarte mulți oameni care au luptat împotriva Mântuitorului, iar apoi s-au întors în slujba Lui; Sfântul Apostol Pavel este un exemplu strălucit în acest sens. Problema este complexă și trebuie să facem ce ține de noi, nu doar să ne întristăm văzând cum unii luptă împotriva valorilor eterne, pe care le-a dovedit Mântuitorul prin Înviere.

- În aceeași ordine de idei, orice inițiativă de a introduce religia ca obiect de studiu în școli, se lovește de aversiunea ateiilor de serviciu, de care vorbești mai sus, și a susținătorilor lor. Ce trebuie să facă societatea ortodoxă în acest caz? Să militeze mai departe pentru predarea religiei în instituțiile preuniversitare de învățământ, sau fiecare creștin să se retragă în colțisorul său și să se roage în liniște?

- Noi rămânem în lumina cuvintelor Mântuitorului. El ne-a spus că pentru oricine-L va mărturisi înaintea oamenilor, va mărturisi și El înaintea Tatălui. Datoria noastră este să-L mărturisim pe Mântuitorul înaintea semenilor noștri. În sistemul social actual, cea mai eficientă formă de a-L mărturisi pe Mântuitorul este în școală, acolo unde sunt prezenți toți copiii. Școala reprezintă cadrul potrivit pentru a explica, pentru a detalia învățăturile de credință și pentru a răspunde întrebărilor elevilor. Posibilitatea de a activa în învățământul preuniversitar reprezintă o șansă extraordinară, unică. E posibil ca reacțiile adverse să vină și din teama dascălilor din școli ca nu cumva ideologia atee să fie înlocuită cu una biblică, chiar dacă, așa cum știm, învățătura Mântuitorului nu este ideologie, ci este duh și este viață. Ei au trăit în vremuri în care au simțit efectele ideologiilor atee, care li s-a impus și care trebuia reafirmată în public.

Temerea unor pedagogi față de o nouă îndoctrinare a elevilor, de data aceasta biblică, nu este justificată. Educația religioasă își propune doar să îl ajute pe elev să își găsească propria cale spre mântuire, către cunoașterea lui Dumnezeu, către pacea cu sine și cu semenii.

La fel de limpede trebuie spus și faptul că, fără o educație constantă în spațiul public, în care lucrurile sunt prezentate și argumentate deschis, este foarte greu pentru cineva să-și găsească o linie clară spre o viață religioasă autentică. Deci este o șansă unică, pentru că nu există alternativă la educația religioasă desfășurată în școală. Este limpede și faptul că provocările noi pe care le aduce activitatea în școli sunt pe măsură: așteptările și problemele elevilor sunt multiple, neliniștile și întrebările fiecăruia dintre ei sunt complexe. Iată de ce, educatorul creștin este pus adesea în fața unor situații complexe, cărora este chemat să le facă față, cu ajutorul lui Dumnezeu.

- Aceiași adversari ai prezenței educației religioase în învățământul preuniversitar susțin că, dacă s-ar introduce ore de religie ortodoxă în școli, s-ar leza libertatea religioasă a copiilor ce împărtășesc alte convingeri religioase. Să fie oare așa?

- Este o neînțelegere sau chiar o capcană aici. Sub masca democrației, foarte adesea, sunt promovate adevărate discriminări. Vorbesc de cazul din România, pe care îl cunosc foarte bine, și în care statul recunoaște rolul moral, cultural al cultelor religioase. Copiii care sunt de alte confesiuni decât cea majoritară într-o clasă – sunt regiuni în România unde cultul catolic sau protestant este majoritar – pot să participe la educația religioasă ce se desfășoară în spațiul de cult, unde slujitorii se ocupă de educația lor, conform programelor școlare aflate în uz.

Deci nu cred că poate fi vorba de lezarea drepturilor și libertăților elevilor ce împărtășesc alte credințe. Pur și simplu este un nou pretext vehiculat spre a se obține eliminarea religiei din școli. Personal, cred că indiferent căruia cult îi aparțin, toți copiii au enorm de învățat la orele de religie, iar susținerea pe care aceștia au arătat-o religiei reprezintă dovada eficienței activității.

- Părinte într-un final, v-aș ruga să transmiteți un gând pentru tinerii ortodocși de pe plaiurile noastre.

- Împreună suntem puternici! Așa s-a rugat Mântuitorul în grădina Ghetsimani, ca toți să fie una, pentru că El și Tatăl sunt una. Dacă vă rugați unii pentru alții și vă doriți binele unul altuia, Dumnezeu va veni deplin și vă va ajuta să faceți tot lucrul bun în lume. Dumnezeu să ne binecuvânteze!

CALENDAR
ORTODOX

Noiembrie

01 S 14 (†) Sf. doctori fără de arginți Cosma și Damian.

02 D 15 Sf. Mc. Achindin, Pigasie, Elpifidor, Aftonie și Agapie.

03 L 16 Sf. Mc. Achepsima Ep., Iosif pr. și Aitala diac.

04 M 17 Cuv. Ioanichie cel Mare; Sf. Mc. Nicandru Ep. și Ermeu pr.

05 Mc 18 Sf. Mc. Galaction și Epistimia; Sf. Mc. Timotei, Teofil și Teotim; Sf. Ap. Hermes.

06 J Sf. 19 Pavel Mart., Patr. Constantinopolului; Cuv. Luca.

07 V 20 Sf. 33 de Mc. din Melitina; Cuv. Lazăr.

08 S 21 (†) Soborul Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil.

09 D 22 Sf. Mc. Claudiu, Castor, Sempronian și Nicostrat; Sf. Mc. Onisifor și Porfirie; Sf. Ier. Nectarie Făcătorul de minuni.

10 L 23 Sf. Ap. Rodion, Olimp, Erast și Sosipatru; Sf. Mc. Orest.

11 M 24 Sf. M. Mc. Mina; Sf. Mc. Victor, Vichentie și Ștefanida; Cuv. Teodor Studitul.

12 Mc 25 Sf. Ioan cel Milostiv, Patr. Alexandriei; Cuv. Nil Pustnicul.

13 J 26 (†) Sf. Ioan Gura de Aur, Arhiep. Constantinopolului; Sf. Mc. Damaschin. (Lăsatul secului pentru Postul Crăciunului).

14 V 27 (†) Sf. Ap. Filip; Sf. Grigorie Palama 15 S 28 (†) Cuv. Paisie de la Neamț; Sf. Mc. si Mart. Gurie, Samona și Aviv (Începutul Postului Crăciunului).

16 D 29 (†) Sf. Ap. si Ev. Matei.

17 L 30 Sf. Grigorie Taumaturgul, Ep. Neocezareei; Cuv. Mart. Lazar Zugravul; Cuv. Zaharia (Dezlegare la ulei si vin).

18 M 1 Sf. M. Mc. Platon; Sf. Mc. Romano și Zahau, diac.

19 Mc 2 Sf. Prooroc Avdie; Sf. Sfințit Mc. Varlaam (Dezlegare la ulei și vin).

20 J 3 Înaintepăznuirea intrării în Biserică a Maicii Domnului; Cuv. Grigorie Decapolitul; Sf. Mc. Dasie; Sf. Ier. Proclu.

21 V 4 (†) Intrarea în Biserică a Maicii Domnului (Vovidenia) (Dezlegare la pește).

22 S 5 Sf. Ap. Filimon, Arhip și Onisim; Sf. Mc. Cecilia (Dezlegare la pește).

23 D 6 (†) Cuv. Antonie de la Iezerul-Vâlcea; Sf. Ier. Amfilohie.

24 L 7 Sf. Mc. Clement, Ep. Romei și Petru, Ep. Alexandriei.

25 M 8 (†) Sf. M. Mc. Ecaterina; Sf. M. Mc. Mercurie (Odovania Praznicului intrării în Biserică a Maicii Domnului).

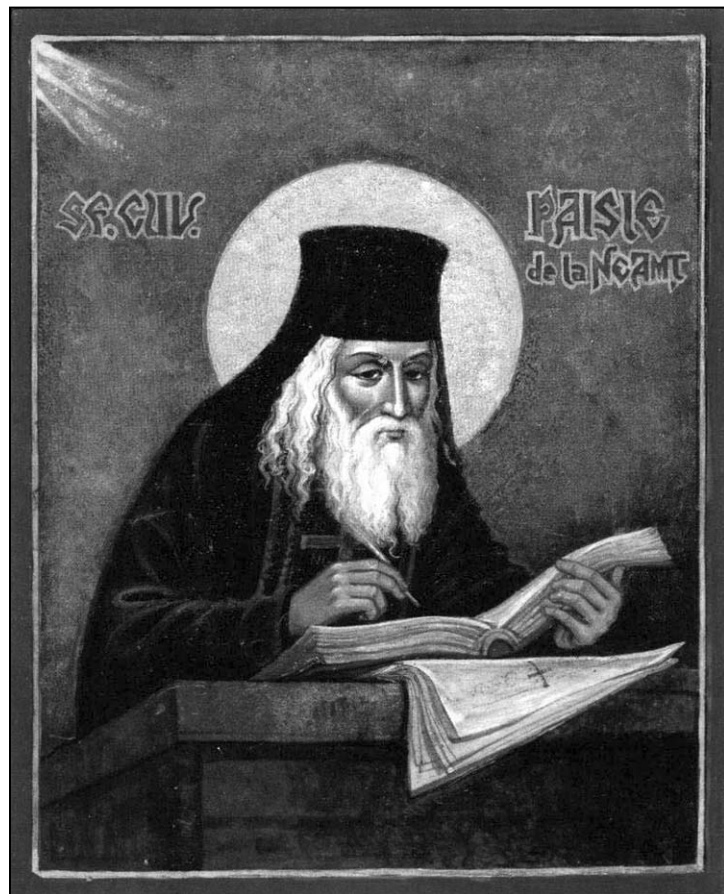
26 Mc 9 Cuv. Alipie Stalpicul, Nicon și Stelian Paflagonul.

27 J 10 Sf. M. Mc. Iacob Persul; Cuv. Natanail și Pinufrie.

28 V 11 Sf. Cuv. Ștefan cel Nou; Sf. Mc. Irinarh.

29 S 12 Sf. Mc. Paramon, Filumen și Valerin (Dezlegare la pește).

30 D 13 (†) Sf. Ap. Andrei, cel Întâi chemat, Ocrotitorul României; Sf. Frumentiu, Ep. Indiei (Dezlegare la pește).

Pomenirea cuviosului părintelui nostru Paisie de la
Mănăstirea Neamț

(începutul în pag. 1)

Dintre operele sale personale se evidențiază, în 6 capitole. Aici Paisie expune sistematic bazele biblice și patristice ale rugăciunii lui Iisus, pregătirea celui ce dorește s-o practice, precum și efectele ce le produce. Prezentată ca o, cel ce o practica trebuie să fie ghidat de o persoană experimentată, cel având parte de iluminări speciale în înțelegerea Sfinților Părinți. Există mai multe trepte ale acestei rugăciuni: pentru începători, aceasta corespunde vieții active, fiind însoțită de observarea strictă a poruncilor (post, rugăciune, priveghere); pentru cei desăvârșiți, rugăciunea minții corespunde vieții contemplative. Când sufletul se purifică de patimi, el poate primi harul divin care-l conduce spre viziuni spirituale, descoperindu-i tainele divine la care intelectul nu poate ajunge. Este stadiul rugăciunii vizionare sau al rugăciunii pure - după Sfântul Isac Sirul - din care izvorăște viziunea. Rugăciunea pură este darul exclusiv al lui Dumnezeu (Romul Joanta).

În privința căilor vieții monahale, Paisie expune învățătura tradițională ortodoxă: în singurătate totală; în tovărășia a doi-trei monahi sau în comunitate, forma pe care o privilegiază.

În 1775, când Bucovina este ocupată de austrieci, activitatea cărturărească a lui Paisie la Dragomirna ia sfârșit. Însoțit de 200 de ucenici, se așează la mănăstirea Secu, unde rămâne patru ani, continuând pravila de la Dragomirna.

În anul 1779, la dorința domnitorului Constantin Moruzzi

(1777-1782), Paisie devine egumen al mănăstirii Neamț. Iată cum descrie Nicolae Iorga aceasta noua însărcinare:

Activitatea starețului Paisie la Neamț a fost deosebit de bogată. El întărește aici rânduielile monahale athonite, cu slujbe zilnice conform tipicului, cu viața de obște, cu predici, cu muncă și rugăciune - după regulă a Sfântului Vasile cel Mare - cu grija pentru bătrâni și bolnavi. La Neamț s-a construit, sub îndrumarea sa, un spital, o casă de oaspeți și noi chilii, numărul monahilor trecând rapid de 800: români, ruși, bieloruși, ucrainieni, greci, sârbi și bulgari.

Ultima și cea mai importantă etapă din viața și activitatea sa, a concretizat-o într-o imensă activitate literar-bisericească: două echipe de traducători, de copiiști și de critici, cu el în frunte, lucrau fără întrerupere la revizuirea și traducerea scrierilor filocalice în slavonă și în română. Numărul total al manuscriselor din timpul său se ridică la 300 - dintre care 44 alcătuite de el însuși - Mănăstirea Neamț devenind un deosebit de important centru de cultură teologică-ascetică.

Printre alte preocupări ale sale menționăm și pe aceea pentru muzica liturgică, organizând aici o școală bisericească de muzică corală pe mai multe voci, realizând translația muzicii bizantine pe notație liniară și introducând, pentru prima oară, cântarea Crezului de către toți credincioșii în biserică.

A trecut la Domnul la 15 Noiembrie 1794, la vârsta de 72 de ani, fiind înmormântat în biserică Mănăstirii Neamț.

Influența paisiană a fost deosebit de puternică în Moldova prin stareții Ilarion de la Secu și Sofronie de la Neamț sau prin ucenicii săi: Visarion, Gherontie și Dorotei, trimiși la studii în Muntenia; Platon, care i-a scris o; Ștefan, care a tradus din slavonă.

În Muntenia, paisianismul s-a răspândit datorită starețului Gheorghe de la Căldărușani în mănăstirile Cernica și Căldărușani.

Numeroase manuscrise slavone s-au răspândit în mănăstirile ortodoxe din Bulgaria, Serbia și de la Athos. Schitul Sfântul Ilie și mănăstirile Pantacraton și Noul Athos - ultima înființată de ucenicii săi - au dus mai departe tradiția spiritului paisian. Opera Sfântului Efreim Sirul, tradusă de el din greacă în slavonă s-a tipărit la Neamț în 1812. Cum era de așteptat, rânduielile sale monahale au influențat masiv viața religioasă a Bisericii Ruse. Mulți dintre ucenicii săi s-au răspândit în 117 mănăstiri și schituri din 35 de eparhii ale acestei Biserici.

Au fost alcătuite mai multe ale starețului Paisie, scrise de monahii Spiridon de la Neamț, Mitrofan, Grigorie, Andronic sau Vitalie, cea din urmă fiind considerată cea mai autentică (Ioan Ivan).

Starețul Paisie de la Neamț este considerat unul din cei dintâi scriitori asceți ai secolului al XVIII-lea. Curentul de reînnoire a vieții monahale pe care l-a creat a avut un efect benefic și prin faptul că a contractat curentul de grecizare și a favorizat impunerea limbii poporului în biserică, cultură și literatură. El reprezintă (M. Păcurariu).

Pentru viața sa ascetică, pentru bogăția învățăturilor sale și pentru contribuția la înnoirea monahismului, a fost trecut în rândul sfinților. Mai întâi de către Biserica Ortodoxă Rusă, la 6 Iunie 1988, apoi de Biserica Ortodoxă Română la 21 Iunie 1992.

Pomenirea Sfântului Apostol și Evanghelist Matei

16/29 noiembrie

Acest dumnezeiesc apostol, șezând la vamă, a auzit pe Domnul zicându-i: "Urmează Mie". Și el în ceasul acela a lăsat toate și a urmat Domnului, făcând găzduire Domnului în casa sa mare, precum spune el însuși în Evanghelia sa. Iar de atunci și în urmă a fost împreună înnumărat cu ceilalți apostoli. După ce a primit puterea Sfântului Duh, în ziua Cincizecimii, și s-a înțeleptit cu cele dumnezeiești, atunci a scris Evanghelia sa pe limba evreiască; după opt ani de la înălțarea lui Hristos, a trimis Evanghelia la evreii cei nou luminați. Și după ce a învățat pe parți și pe mideni și le-a așezat lor biserici, și multe minuni a făcut, în urmă și-a luat sfârșitul prin foc prin cei necredincioși. Iar când era încă în viață, acest dumnezeiesc apostol, ceilalți împreună ucenici și apostoli înconjurau fiecare locul și cetatea, ce-i cădea la sorți, propovăduind Evanghelia lui Hristos. Iar acesta la parți aflându-se, s-a suit singur într-un munte și a zăbovit acolo, având o singură haină și fără de acoperământ. După ce a trecut câțva vreme, i s-a arătat lui Dumnezeu ca un prunc, Cel ce a zidit din pământ pe om, și, întinzându-și dreapta Sa, a dat apostolului un toiag și i-a zis: "Ia aceasta și, pogorându-te din munte și mergând la cetatea Mirmina, sădește toiagul acesta înaintea ușii bisericii de acolo, unde făcând rădăcini și înălțându-se din mâna Mea cea dreaptă, se va face copac mult-roditor; și din vârful crengilor sale se va pogori mursa de miere, iar din rădăcina sa va ieși izvor de apă, cu care spălându-se oamenii cetății, cei cu mintea de fiară, și din mursa copacului împărțându-se, li se vor îndulci simțirile și vor înceta a mai face fărădelegi.

Atunci Matei, primind cu cucernicie toiagul cel dat de Domnul, s-a pogorât din munte și s-a dus la Mirmina. Iar femeia împăratului parților, Fulvana cu numele, având demon viclean, a întâmpinat pe apostol împreună fiind ea cu fiul și cu fiica-sa, care și aceștia erau ținuti de dureri necurate. Și toți, cu glasuri aspre și cu săltări sălbatice, strigau în preajma apostolului, zicând: "Cine te-a silit ca să vii aicea și la locurile noastre? Sau cine este Cel ce ți-a dat ție toiagul acesta spre pierzarea noastră?" Atunci apostolul lui Hristos cu glas liniștit a certat duhurile cele necurate, iar pe cei ce pătimeau și se aflau în zbuciumări i-a vindecat și i-a făcut pe ei să urmeze lui cu bună rânduială și cu minte.

Iar episcopul cetății aceleia, Platon cu numele, aflând de venirea sfântului, a ieșit afară împreună cu clerul și l-a întâmpinat, și amândoi împreună au intrat în cetate înaintea tuturor. Atunci apostolul, înfigând toiagul în pământ, a slăvit pe Dumnezeu, Cel ce i s-a arătat lui ca un prunc și i-a poruncit să facă aceasta. Și, o, minune!, îndată toiagul cel uscat a prins rădăcină și a făcut crengi și roadă a dat, care pica mursa de miere, precum a zis Domnul. Lângă rădăcina copacului s-a făcut o fântână, ce izvora apă prea curată și prea dulce, încât toți cei ce treceau pe acolo s-au spăimântat de această minune. Și fiindcă vestea aceasta s-a împrăștiat în toate părțile cetății, alergau împreună mulțimile ca să vadă minunea. Cei care gustau din dulceața copacului și se spălau cu apa din izvor lepădau îndată toată nebunia și cruzimea cea sălbatică din sufletul lor, pe care o aveau cu înșelăciune din pricina închinării la idoli. Dar multe pătîmînd de la împărat, apostolul Domnului prin foc și-a primit sfârșitul. În urmă însă, a făcut pe împăratul să se întoarcă la credința lui Hristos prin minunea ce au făcut moaștele lui. Împăratul, botezându-se, a luat numele Matei și a zdrobit idolii, a înduplecat pe supușii săi și au crezut toți în Hristos. Apoi și episcop făcându-se, a lăsat după moarte episcopia fiului său, după așezământul ce prin vedenie i-a făcut lui dumnezeiescul apostol.

Ipoteză incredibilă! Cercetătorii susțin că acceleratorul de particule este sabotat... ”din viitor”

Oamenii de știință au venit cu o ipoteză care amintește de aventurile din celebrul film “Terminator”: acceleratorul de particule (LHC) este sabotat de cineva din viitor, în scopul salvării Planetei. Potrivit fizicianului danez Holger Bech și a doctorului în științe Masao Ninomiya din Japonia, întârzierea punerii în funcțiune a acceleratorului este cauzată de cineva care dorește să nu fie descoperit bosonul Higgs, așa-numita “particulă a lui Dumnezeu”, relatează Pro TV.

Bech și Ninomiya susțin că, potrivit calculului matematice, natura va “face un salt înapoi în timp” pentru a opri acceleratorul să creeze “particula lui Dumnezeu”. Totuși, construcția celui mai precis instrument de fizică din istorie a presupus un efort uriaș, ea durând 12 ani și angrenând peste 7000 de fizicieni, dintre care unii români. Miza proiectului e cu atât mai mare cu cât tunelul de 27 de kilometri de la frontiera franco-elvețiană a costat aproape 4 miliarde de euro.

LHC este un tunel circular, în care jeturi paralele de protoni vor fi accelerate până aproape de viteza luminii.

Scopul principal urmărit de savanți este de a reconstitui condițiile formării Universului, de-acum circa 13,7 miliarde de ani și astfel să determine manifestarea a ceea ce a fost numit “veriga lipsă” sau “particula lui Dumnezeu” - cunoscută în limbajul fizicienilor ca bosonul Higgs, după numele savantului care a demonstrat teoretic existența acesteia. Este vorba despre elementul care ar conferi celorlalte particule proprietatea numită masă și care există pretutindeni în Univers, dar nu într-o formă vizibilă.

Credința îi ajută pe oameni să fie mai puțin anxioși

Potrivit unui studiu realizat de cercetători de la Universitatea Toronto, credința îi ajută pe oameni să fie mai puțin anxioși și să diminueze stresul, ducând la diferențe între creierul credincioșilor și al necredincioșilor, relatează Science Daily

Subiecții care au participat la acest test au avut atașați de cap electrozi, pentru a măsura activitatea creierului. Astfel, s-a arătat că prin comparație cu persoanele necredincioase, cei care sunt credincioși prezintă o activitate mai mică în zona cortexului anterior (ACC), o zonă a creierului ce produce modificarea comportamentului, atunci când atenția și controlul sunt necesare. Fenomenul are de regulă loc atunci când anumite evenimente produc anxietate, de exemplu, atunci când greșim.

Testul a arătat că persoanele foarte credincioase, au ACC-ul mic, iar erorile sunt puține.

De asemenea, credința are un efect de relaxare asupra subiecților, ceea ce le permite să fie mai puțin stresați și îngrijorați.

Sursa: Libertatea

Premieră pentru Republica Moldova - Centru de îngrijire la domiciliu a bolnavilor

Începând cu mijlocul lunii noiembrie curent, în orașul Hâncești va fi deschis un Centru de îngrijire la domiciliu a bolnavilor imobilizați. Deschiderea acestui centru, finanțat de Uniunea Europeană, este o premieră pentru Republica Moldova, a declarat vicepreședintele raionului Hâncești, Igor Țurcanu.

Țurcanu a menționat că vor fi câteva echipaje mobile, formate dintr-un șofer și o asistență medicală, care după necesitate se vor deplasa la domiciliul bătrânilor sau invalizilor imobilizați pentru a le acorda ajutor. „Centru acesta, va fi dotat cu un dispecerat care va prelua apelurile și cu câteva mașini de teren va putea deservi în jur la 400 de persoane din orașul Hâncești, dar și șase primării din apropierea orașului. Deja ne-au contactat în jur la 200 de persoane imobilizate pentru a le pune la evidența centrului”, a spus Igor Țurcanu.

Acest Centru se vrea a fi o alternativă a azilurilor de bătrâni. „Unii bătrâni nu vor să părăsească casa lor, iar noi îi înțelegem perfect. Asistența medicală îi va asigura cu medicamentele necesare, în limita stocului existent la Centru, iar șoferul va face unele lucrări prin curtea celor imobilizați, va merge la bancă pentru a le achita facturile etc.”, a precizat vicepreședintele de Hâncești.

Bugetul acestui proiect, finanțat de UE, este în valoare de 274 mii euro și se întinde pe o perioadă de 16 luni. 10 la sută din costul acestuia a fost acoperit de Consiliul Raional Hâncești. „Noi sperăm că vom obține în continuare finanțare de la donatori externi, iar Centrul își va continua activitatea pe o perioadă mai lungă de timp. Și vă explic de ce mizăm în continuare pe aceste proiecte. În anul 2009 întreg bugetul consiliului raional Hâncești destinat construcțiilor, reconstrucțiilor și reparațiilor capitale este ceva mai mare de 10 mln lei. Volumul granturilor pentru același tip de lucrări – construcții de ape ducte, reparații, centre sociale, dotări cu echipament, mobilier a diferitelor centre sociale, obiecte de infrastructură - au depășit 50 milioane de lei. Deci mijloacele contractate și investite din fonduri externe depășesc de câteva ori mijloacele disponibile din propriul buget.”, a conchis Igor Țurcanu.

Programul de educație creștin-ortodoxă pentru copii și tineri cu dezabilități desfășurat în cadrul Parohiei „Sf. Dumitru” din or. Chișinău

Educația reprezintă una din dimensiunile fundamentale ale societății contemporane și în viziunea sa optimă este cea care oferă oricărei persoane șansa de a-și atinge potențialul său maxim. Asigurarea accesului la toate tipurile de educație este obiectivul major care tot mai mult se impune a fi realizat, în special, atunci când ne referim la persoane cu dezabilități. În acest sens, s-a văzut necesară crearea și dezvoltarea unor servicii specializate care să includă diverse programe educaționale și să încurajeze participarea activă a copiilor și tinerilor cu dezabilități la viața comunității din care fac parte. În vederea realizării acestui scop la 29 octombrie 2001 a fost deschis Centrul Comunitar pentru Copii și Tineri cu Dezabilități Fizice care constituie subdiviziunea Direcției Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului din cadrul Primăriei mun. Chișinău.

În octombrie 2007 Centrul Comunitar pentru Copii și Tineri cu Dezabilități Fizice în colaborare cu Parohia „Sf. Dumitru” din or. Chișinău, cu bunăvoința și binecuvântarea Pr. Pavel Borșevschi, a inițiat un program de instruire în domeniul educației creștin-ortodoxe. Ținând cont de vârsta și interesele participanților au fost constituite două grupuri: unul fiind format din tineri cu dezabilități, majoritatea fiind utilizatori de scaune cu rotile și celălalt grup a inclus copii cu dezabilități și părinții acestora. Programul se desfășoară o dată în săptămână, de regulă, în fiecare miercuri în incinta bisericii „Sf. Dumitru” și include atât organizarea ciclului de lecții, cât și participarea la Sf. Liturghie. Ciclul de lecții a fost coordonat inițial de către Pr. Pavel Borșevschi și ulterior preluat de către Pr. Andrei Rusu.

În pofida faptului că persoanele cu dezabilități întâmpină diverse dificultăți pentru a participa la programul de instruire menționat, cum ar fi: ieșirea din casă, în special pentru cei care locuiesc la bloc, nevoia permanentă de un însoțitor care să-i ajute să ridice și să coboare scările, microbuzul care nu este adaptat pentru utilizatorii scaunului rulant etc., acești copii și tineri cu dezabilități au reușit atât să se familiarizeze cu învățătura creștin-ortodoxă, să interiorizeze și să traducă în viață cunoștințele obținute în cadrul lecțiilor cât și să se integreze în comunitatea creștină.

Tematica discuțiilor în mare parte s-a bazat pe interesele participanților, astfel grupul format din copii și părinți au avut posibilitatea să adreseze diverse întrebări cum ar fi: Care este abordarea corectă a Postului în cazul copiilor cu dezabilități; Cum ar putea să-și ajute copiii să se pregătească pentru Taina Spovedaniei și Împărtășirea cu Sfintele Taine; Calendarul bisericesc și opțiunea de sărbătorire a Crăciunului pe stil vechi sau stil nou etc. Iar grupul de tineri cu dezabilități s-au dovedit a fi cel mai activ, manifestând un interes sporit privind subiectele discutate prin adresarea întrebărilor de concretizare și împărtășirea propriei experiențe referitor la diverse aspecte ale vieții. În continuare sunt prezentate câteva opinii ale tinerilor cu dezabilități care reflectă impactul pozitiv pe care l-au avut programul de educație creștin-ortodoxă desfășurat în incinta bisericii „Sf. Dumitru” asupra participanților:

„Mi-a plăcut ceea ce a spus Părintele Andrei despre Dumnezeu, că El ne iubește și că putem pur și simplu veni la Dumnezeu, dar sincer și cu inima deschisă. Și El ne iartă, chiar dacă am făcut ceva rău” (Ana, 24 ani);

„Discuțiile pe care le-am avut la biserică m-au ajutat să privesc cu alți ochi lumea și viața mea ... poate că nu cu așa ochi triști. Când eram mic nu înțelegeam de ce mi s-a dat să fiu bolnav. Însă acum îmi este mai ușor să accept situația în care sunt. Cred că depinde de firea omului: unii oameni sunt mai luptători și în pofida bolii pe care o au reușesc să se bucure de viață. Alții sunt mai pesimiști și chiar dacă se întâmplă lucruri bune în viața lor nu le apreciază. Pot spune că am învățat o importantă lecție de viață!” (Paul, 30 ani);

„Întotdeauna am dorit să cunosc cât mai multe despre Dumnezeu, am căutat adevărul și pentru că fiecare interpretează adevărul în felul său nu știam care este calea cea corectă. De la Părintele Pavel am învățat că cea mai mare virtute a creștinului este dreapta judecată sau rațiunea. Tot ceea ce facem noi în biserică și în viața de zi cu zi trebuie s-o facem conștient și responsabil” (Oleg, 35 ani);

„Temele discutate sunt foarte interesante: despre sărbătorile ortodoxe și semnificația acestora, care este structura Bisericii și viața primelor creștini, despre mărturisirea păcatelor și Sf. Împărtășanie etc.” (Anastasia 18 ani);

„Pot afirma cu siguranță că în urma discuțiilor viziunea mea asupra bisericii s-a schimbat radical. S-au dizolvat multe dintre stereotipurile și miturile pe care le-am avut despre creștini și viața în biserică în general. Însă, în mod special, am fost impresionat de Pr. Pavel și Pr. Andrei, care s-au dovedit a fi așa cum mi-am imaginat eu preoții adevărați: foarte deschiși și sinceri, enorm de receptivi să te ajute oricând ai nevoie, care întotdeauna ne-au întâlnit cu bucurie și au explicat toate întrebările care ne-au interesat” (Andrei, 28 ani);

„Am cunoscut în detalii multe aspecte interesante ce țin de viața unui creștin. Consider că pentru fiecare om astfel de lecții și discuții sunt importante. Cred că este necesar de a introduce lecțiile de educație creștin-ortodoxă în instituții de învățământ pentru ca mai mulți copii și tineri să-și cunoască credința în care au fost botezați” (Nicolae, 29 ani).

Omul este o ființă tridimensională: fizic, mental și spiritual. Satisfacerea nevoilor sale fizice și mentale este insuficientă, dacă sunt neglijate nevoile spirituale. Odată cu apariția programului de educație creștin-ortodoxă din cadrul Centrului Comunitar pentru Copii și Tineri cu Dezabilități Fizice și desfășurat în colaborare cu Parohia „Sf. Dumitru” din or. Chișinău, serviciile centrului s-au diversificat și au tins să răspundă și la nevoile spirituale ale copiilor și tinerilor cu dezabilități fizice. Acest rezultat a fost obținut grație colaborării fructuoase, de aceea aș dori să aduc sincere mulțumiri atât Pr. Pavel Borșevschi, Pr. Andrei Rusu, cât și tuturor colaboratorilor Parohiei pentru dragostea și sprijinul de care ne bucurăm ori de câte ori pășim pragul bisericii. Dumnezeu să ne ajute!!!

Natalia Boicenco, Pedagog Social

În pelerinaj la sfintele mănăstiri

Suntem o țară mică, însă cu tradiții creștinești milenare.

Sute de biserici, circa 40 de mănăstiri, în care peste 90% din populație își găsește liniștea și credința, speranța și iubirea.

În satul nostru, Izvoare, Fălești avem evenimente deosebite în ultimii zece ani. Zece ani de la sfințirea bisericii nou construite în centrul satului. Aproape zece ani, de la statutului de mănăstire (schit) a bisericii vechi cu hramul "Sf. Mucenic Dumitru".

Aceste două instituții sfinte au schimbat radical viața oamenilor, aspectul satului și raionului.

Starețul Zosima și preotul-paroh Alexandru Stratan, prin predicile lor convingătoare, frumoase, și atât de aproape sufletelor noastre au întors multă lume de la ateismul comunist sovietic la credința strămoșească.

Anual organizăm pelerinaje pe la mănăstirile din țară și nu numai. Câțiva ani în urmă o grupă de 40 de enoriași am fost la Kiev la multe mănăstiri: Lavra Pecerska, Pokrov, Kitaev, Arhanghelul Mihail ș.a.

Lavra Pecerska

Anul acesta, am vizitat șase mănăstiri din Moldova, de o rară frumusețe situate în locuri pitorești nemaîntâlnite în țările mai mari.

Chiar le mulțumim călugărilor și măicuțelor că se roagă permanent pentru sănătatea noastră, pentru pace între oameni, pentru mântuirea noastră. Părintele Arhimandrit Ilie Cleopa zicea: "Ca popor creștin de două mii de ani de când suntem noi, am avut toată administrația noastră și toată tradiția noastră sfântă. Să ținem cu tărie la credința ortodoxă...Ați văzut pe Mihai Viteazul? Mama lui a fost călugăriță. Lângă mormântul lui Mircea cel Bătrân, care a întemeiat mănăstirea Cozia, veți găsi o lespele de piatră pe care scrie: "Aici odihnește monahia Teofana, mama lui Mihai Viteazul". Ai auzit? El domn peste trei principate și mama lui călugăriță!

Mănăstirea Călărășăuca

Apoi și Ștefan cel Mare. Dacă mergeți la mănăstirea

Probota, făcută de Petru Rareș, unde este și îngropat, veți vedea lângă dânsul scris: "Aici odihnește roaba lui Dumnezeu, mama sa".

Tot așa și în zilele noastre. Am vizitat cea mai de nord mănăstire Călărășăuca. Monahia Eufrosinia ne-a primit cu mult drag și bucurie, ne-a creat condiții extraordinare. Toți pelerinii au fost foarte mulțumiți. Și încă una, Am observat că toate măicuțele muncesc mult, în afara de rugăciuni. Cresc vite, păsări, au o prisacă mare, am fost serviți cu miere de albine. Continuă dezvoltarea mănăstirii prin construcția noilor clădiri și restaurarea celor vechi, amenajarea teritoriului, florării. Curat că e o satisfacție să te odihnești și să te rogi lui Dumnezeu pentru sănătatea lor și a noastră.

Impresionați, am rămas și de vizita la mănăstirea Saharna.

Aici mai greu a fost cu cazarea din cauza că era extraordinar de multă lume, circa 500 de mașini; peste 1000 de pelerini.

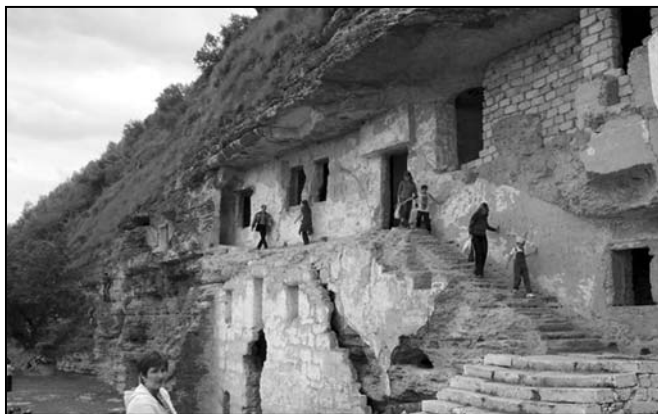
Miezonoaptea a fost săvârșită sub cerul liber. Pentru prima dată am observat câți de muți suferinzi sunt pe lume, care speră la vindecare prin rugăciune.

Ca la Saharna puține locuri atât de pitorești mai găsim în Moldova. Râulețul, tot Saharna se numește, străbate printr-un defileu complexul monastic și formează 22 de cascade.

Mănăstirea Saharna

Paraclisul de pe stâncă cu urma Maicii Domnului atrage pe toți pelerinii, de la mic la mare. Ajungând la o vârstă de 70 de ani, îmi venea greu să mă cobor sute de trepte, mai ales noaptea, dar Dumnezeu m-a ajutat. Și la izvorul tămăduitor m-am simțit bine și toți s-au scaldat pentru alinarea durerilor și tămăduirea trupului. Parohul nostru ne-a încurajat pe toți, citindu-ne o rugăciune specială.

Mănăstirea Țipova

La Țipova am ajuns cu greu, drumurile nu-s prea bune. Eram obosiți. Și când am intrat în biserica de sus, nu ne-a prea impresionat. O bisericuță ca și a noastră. Dar când am coborât sub stâncă Nistrului am rămas înmărmuriți. Cum au putut strămoșii noștri să facă așa ceva? Prin câte greutăți au trecut?

Se zice că în toată Europa nu există așa ceva. Legenda spune că aici a murit personajul mitologic Orfeu. Și tot aici s-ar fi cununat Ștefan cel Mare cu preafrumoasa Maria Voichița. Mănăstirea săpată în piatră, cu strană, cu altare. Este construită din nivele cu chilii, cu ospătărie, și principalul că e pe malul Nistrului. N-am văzut așa ceva în viața mea!

Fiind în treacăt de la mănăstirea Cosăuți, am vizitat și monumentul "Lumânarea recunoștinței" din Soroca. Urcând 647 de scări devii mai optimist că și în zilele noastre se face câte ceva. Călugărul Teodor, care stăpânește această clădire, ne-a spus că pe viitor acolo va fi un complex monastic modern cu toate condițiile pentru pelerini și toți credincioșii.

Este o priveliște minunată.

Am rămas mulțumiți toți de minunile și puterea lui Dumnezeu și ne-am convins încă o dată să respectăm credința întru Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească Biserica care este trupul Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Căci se spune: "Cine este mincinosul, dacă nu cel ce tăgăduiește că Iisus este Hristosul? Acesta este Antihristul, cel care tăgăduiește pe Tatăl și pe Fiul" (1 In 2, 22).

Vasile Rotaru, s. Izvoare, Fălești

Sărbătoare de suflet pentru satul Slobozia Dușca

Sfârșitul lunii octombrie a marcat în viața spirituală a satului Slobozia Dușca, r-nul Criuleni un eveniment important, întrucât în această zi a avut loc slujba dedicată hramului satului.

Este binecunoscut faptul că în călătoria pământească nu suntem singuri. Alături de părinți, frați, surori, de rude și vecini, creștinii ortodocși au pe sfinți, care cu prezența lor nevăzută fac simțită purtarea de grijă a lui Dumnezeu față de lume.

Nu a fost, și nu este nici nu va fi vre-un timp, cât va dura viața pe pământ, când va seca șuvoiul de iubire al sfinților asupra omenirii. Așa a apărut tradiția încă în primele veacuri ale creștinismului, ca fiecare biserică, fiecare localitate să aibă un patron sfânt.

Biserica satului Dușca și localitatea dată sunt patronate de Sfânta Cuvioasa Parascheva, numită „Apărătoarea Moldovei și lauda întregii ortodoxii”, a cărei fapte se prolifică în memoria și cinstea poporului nostru cu multă generozitate plină în zilele noastre.

Ani în șir la Slobozia Dușca, ziua hramului se sărbătorește cu multă intensitate, fiecare dintre locuitorii trăind emoții adânci în clipe de recunoștință pentru Sfânta Parascheva, care de ani ocrotește biserica și satul acesta de vitregiile timpului.

Pe 27 octombrie la Slobozia Dușca a avut loc o sărbătoare de zile mari. Ziua Hramului a coincis cu sărbătoarea celor 391 de ani de la fondarea satului. În dimineața zilei la biserica „Sf. Cuvioasa Parascheva” s-a oficiat Sfânta Liturghie de un sobor de preoți în frunte cu protoiereul Alexei Pazarati, parohul bisericii.

Alături de părintele paroh au liturghisit și părintele Vasile Pistru, parohul bisericii „Minunea Arhanghelului Mihail” din orașul Criuleni; părintele Ioan Solonaru, parohul bisericii „Sfinții Împărați Constantin și Elena” din satul Cimișeni și părintele Ioan Negura de la Suruceni.

Conform tradiției, după sfânta slujbă s-au adresat cu frumoase cuvinte de felicitare preoții prezenți, care s-au referit la rolul Bisericii în societate, îndemnând credincioșii la unitate, dragoste și credință.

Între oaspeții sărbătorii a fost prezent și domnul Ștefan Matei, președintele Fundației Internaționale a Invalizilor, ctitor de locașuri sfinte și omul care timp de 10 ani în șir colindă satele Moldovei încercând să aducă o rază de speranță în inimile celor suferinzi.

Trei sunt marile virtuți care împodobesc viața Sfintei Parascheva: îngereasca feciorie, milostenia și dumnezeiasca rugăciune. Viața creștinului simplu este împodobită și ea de virtuți. Milostenia dă aripi rugăciunii și o înalță la cer și tot ea este fiica cea dintâi a iubirii. Din milostenie și dragoste a venit la sărbătoare și domnul Ștefan Matei, care a adus în dar bisericii o mașină de cusut cu toate accesoriile necesare.

Acest obiect s-a adus la rugămintea părintelui paroh Alexei Pazarati, care intervenind cu o solicitare către președintele Fundației „FII” s-a bucurat de toată dragostea și ajutorul acestui Om de caritate. Nu spre laudă vorbim acestea, ci spre îndemnul celor cu posibilități de a face la fel.

Cuvintelor de felicitare s-a asociat și primarul satului domnul Serghei Istrati care a precizat și faptul că încercările de a ridica o biserică măreață la Slobozia Dușca sunt grele, dar nu trebuie să pierdem speranța și împreună să depunem tot efortul în realizarea acestui vis al celor de la Slobozia Dușca.

Șirul manifestărilor de sărbătoare a fost continuat cu obișnuitele expoziții de toamnă, jocuri de voie bună, bucate alese, eseuri și desene ale copiilor.

Fundația Filantropică Internațională a Invalizilor rămâne alături de băștinași și parohul lor, dorindu-le din suflet multă sănătate, pace și bucurie, îndemnându-i să rămână mereu cu gândul la baștina ce le-a dat nume și credință.

Păstrați mereu neatins focul sacru al credinței. Domnul Dumnezeu să-și îndrepte oricând privirea blajină asupra acestui sat cu nume frumos.

La mulți ani!

Aliona Moșneguțu,
Prim vicepreședinte al Fundației „FII”

NELINIȘTIT ESTE SUFLETUL NOSTRU PÂNĂ NU SE ÎNTOARCE IARĂȘI LA TINE, DOAMNE

LECTII DE CATEHIZARE

Lecția 49

“PUTEREA SFINȚITOARE”

CALENDARUL CREȘTIN

(Începutul în nr. 10 (219) din 15 octombrie 2009)

ANUL LITURGIC ȘI
SUBDIVIZIUNILE
LUI

Pentru creștinii care caută să păstreze vie memoria Mântuitorului și a faptelor Sale, precum și a sfinților sau a evenimentelor care au marcat viața Bisericii, necesitatea stabilirii unor reguli și a unor date precise, unanim și uniform acceptate, a fost o preocupare permanentă.

Tributari ai tradiției iudaice din care veneau, primii creștini au păstrat ca dată de început al anului ziua de 1 septembrie (începutul anului civil la evrei) care, conform tradiției, este începutul creației lumii și începutul activității publice a Mântuitorului (“Duhul Domnului peste mine pentru că M-a pus să binevestesc ... și să vestesc anul milei Domnului” (Lc. 4,8-19).

Anul Bisericesc, după modul cum este structurat azi, este compus din trei perioade liturgice ale căror poziție în cadrul anului civil este reglementată de sărbătoarea Paștilor, misterul pascal fiind cel care dă greutate și centrează întregul an liturgic.

Cele trei mari perioade ale anului liturgic, care și-au luat numele de la cărțile de strană cele mai folosite în perioada respectivă (*Triod*, *Penticostar*, *Octoih*), sunt:

- Triodul (10 săptămâni: începând cu Duminica Vameșului și sfârșind cu Sâmbăta Mare);
- Penticostarul (8 săptămâni: de la Duminica Învierii până la Duminica I după Rusalii);
- Octoihul (26-40 săptămâni: din luna de după prima duminică după Rusalii până în sâmbăta dinaintea Duminicii Vameșului și Fariseului).

Biserica și-a construit calendarul liturgic, pe de-o parte, în jurul marilor sărbători: Paștele, Rusaliele, Crăciunul, care au determinat apariția unor cicluri liturgice cu reguli diferite în funcție de sărbătoarea stabilită, iar pe de altă parte, în jurul diviziunilor astronomice oferite de calendarul civil: ziua, săptămâna, luna, anul.

Ziua liturgică

Măsurând, din punct de vedere astronomic, durata unei rotiri complete a Pământului în jurul propriei sale axe, ziua astronomică nu este identică cu cea liturgică. Continuând tradiția Vechiului Testament, ziua liturgică începe seara, ci nu la miezul nopții, cum considerăm noi azi: “A fost seară și a fost dimineață ... ziua întâi” (Fac. 1,5).

Din această cauză ziua liturgică începe cu oficiul slujbelor de seară – Vecernia, care este cea dintâi dintre Laudele bisericești.

Pe parcursul unei zile liturgice, Biserica a rânduit săvârșirea ciclului complet al tuturor celor 7 laude (Vecernia, Pavecernia, Miezonoptica, Utrunia și Ceasurile I, III, VI și IX). Toate aceste laude nu fac nimic altceva decât să pregătească întâlnirea tainică dintre noi și Hristos în Sf. Euharistie care este culmea și centrul unei zile liturgice.

Matricea ciclului laudelor este de origine ebraică (cel puțin pentru rugăciunea de seară și dimineață) și patristică pentru celelalte. Laudele s-au format în sec. II-IV și au fost preluate de tipicul Savaitic care le-a îmbogățit grație creațiilor poetice ale unor imnografi celebri (Sf. Ioan Damaschin, Cosma de Maiuma, Sofronie al Ierusalimului etc.).¹ În sec. VIII-IX forma acestora a fost îmbogățită de teologii mănăstirilor studiate și mai apoi (sec. X) de cei din Muntele Athos. Consacrarea lor definitivă s-a făcut prin apariția tiparului (sec. XV, Cracovia, 1491).

Din religia mozaică Biserica a moștenit împărțirea zilei în ceasuri (fiecare ceas cam trei ore) și în străji nocturne ca la romani.

Deoarece pentru un creștin istoria este raportată la Hristos și lucrarea sa împlinită în mod strălucit în sfinți, fiecare dintre cele 7 zile este dedicată unui eveniment important legat de Mântuitorul sau din viața unor sfinți.

Cartea de cult care reglementează oficiul liturgic pe parcursul unei zile este *Ceaslovul*. Acesta cuprinde serviciul liturgic de bază al celor șapte laude bisericești, la care s-au mai adăugat și alte slujbe sau rânduieli folosite (Paraclisul Maicii Domnului, Acatiste etc.).

Creștinii, pe lângă sărbătorile importante înscrise în calendar, au consemnat în așa-numitele martirologii data morții unor sfinți sau a unor evenimente majore din viața Bisericii.

Săptămâna liturgică

Creștinii au moștenit fracțiunea temporală de 7 zile de la evrei.

Cele șase zile în care Dumnezeu a lucrat, urmate de a 7-a în care s-a odihnit au dat mai apoi măsura și ritmul activității umane.

În cadrul săptămânii fiecare zi e dedicată unui eveniment important din viața Mântuitorului sau unor sfinți importanți:

- Duminică – Învierii
- Luni – Sfinților Îngeri
- Marți – Sf. Prooroci și Sfântului Ioan Botezătorul
- Miercuri și Vineri – Sfintei Cruci – Patimilor Domnului Hristos
- Joi – Sfinților Apostoli și Sfântului Nicolae
- Sâmbăta – morților.

Săptămâna liturgică începe cu duminică, mai exact cu vecernia zilei de duminică, sfârșindu-se cu Ceasul al IX-lea – ultima slujbă din ciclul laudelor bisericești de sâmbăta seara.

Pe parcursul unui an sunt 52 de săptămâni, dar din punct de vedere liturgic anul poate avea între 44 și 58 de săptămâni în funcție de data Paștilor.

Cele mai importante săptămâni sunt: a Patimilor și Săptămâna Luminată, săptămânile dinainte și după Rusalii, dinainte și după Înălțarea Crucii, dinainte și după Nașterea Domnului.

Luna liturgică

Pentru dezvoltarea serviciului liturgic nu are importanță deosebită. Durata unei luni civile, neavând o corespondență reală cu durata unui ciclu lunar (luna sinodică), nu poate avea o stabilitate decât în funcție de ordinea zilelor care o compun (1ma, a 20^a, a 31^a) și care au fost marcate cu evenimente din viața Bisericii, în special moartea unor sfinți.

Dr. Nicolae Fuștei

Note

³ Braniște E., *Liturgica specială*, ed. IBM, București, 1985, p. 38.

„Jertfa mucenicească în Ortodoxie: Valeriu Gafencu – un sfânt al închisorilor comuniste”

Valeriu Gafencu este unul din tinerii care au murit în închisorile regimului comunist, numit de Nicolae Steinhardt “Sfântul închisorilor”. S-a născut la 24 ianuarie 1921 în localitatea Singerei, județul Bălți, în Basarabia - decedat la 18 februarie 1952 închisoarea Târgu Ocna.

În anul 1941, era student în anul al

II-lea la Facultatea de Drept și Filosofie din Iași și totodată conducător al unui grup al Frăților de Cruce. În urma eșecului rebeliunii legionare a fost arestat și condamnat la 25 de ani de muncă silnică. Reputatul profesor de drept civil Constantin Angelescu l-a apărat la proces pe Gafencu, declarând că acesta este “unul dintre cei mai buni studenți pe care i-am avut de-a lungul întregii mele cariere didactice”. Această încercare s-a dovedit însă a fi inutilă, dictatura antonesciană nevăzând cu ochi buni activismul legionar al tânărului Gafencu, care voia ca tot mai mulți elevi și studenți să se înscrie în Frățiile de Cruce.

Astfel, și-a săvârșit sentința la închisorile de la Aiud (1941-1944), Pitești (1944-1949) și Târgu Ocna (1949-1952), unde a fost un adevărat trăitor al Ortodoxiei, regimul dur al detenției, torturile și bolile contactate aici întărindu-l duhovnicește. A compus aici poezii, care se cântau în celule, iar acum se cântă în biserici. În 1949 este dus la sanatoriul-inchisoare de la Târgu Ocna într-o stare foarte gravă: TBC pulmonar, osos, ganglionar, reumatism, lipsă de hrană.

V. Gafencu face parte dintr-un grup ce împărțea aceeași orientare spirituală, alături de studentul în drept Ioan Ianolide, Anghel Papacioc, cel care avea să devină ieromonahul Arsenie Papacioc,

doctorul Traian Trifan, avocatul Traian Marian, Marin Naidim, Aurel Dragodan, Constantin Totea și mulți alții. Unul dintre bolnavii ce-l iubeau și-l admirau, Victor Leonida-Stratan, obținuse printr-o intervenție specială, de la familie, un pachet cu streptomycină. Valeriu le-a primit și a doua zi l-a înștiințat pe Stratan că a hotărât să le cedeze pastorului Richard Wurmbrand, spunând că și acesta se afla într-o stare gravă. Medicamentele au fost folosite de Wurmbrand, a cărui viață a fost astfel salvată.

La data de 2 februarie 1952 le-a cerut colegilor de suferință să-i procure o lumânare, o cruciuliță și o cămașă albă pe care să i le pregătească pentru ziua de 18 februarie. Cu o zi înainte de moarte, i-a spus lui Ioan Ianolide: “Măine voi muri. Vreau să-mi iau rămas bun de la cei mai apropiați prieteni. Fă tu în așa fel încât să vină pe rând la mine, în liniște.”. A doua zi, pe 18 februarie, în jurul orei 14:00-15:00, Valeriu Gafencu rostește ultimele sale cuvinte: “Doamne, dă-mi robia care eliberează sufletul și ia-mi libertatea care-mi robește sufletul”, după care a trecut la cele veșnice.

Cu binecuvântarea ÎPS Vladimir, la data de 11 noiembrie, slujitorii și creștinii din raionul Drochia au avut prilejul de a asista la o întâlnire de suflet cu titlul „Jertfa mucenicească în

Ortodoxie: Valeriu Gafencu – un sfânt al închisorilor comuniste”, avându-l ca invitat de onoare pe Părintele Arhimandrit Amfilohie (Brânză) – Starețul Mănăstirii „Diaconesti” din România. Alături de Părintele Amfilohie, au mai vorbit Părintele Vasile Ciobanu, Parohul Bisericii din s. Costești, r. Ialoveni și Părintele Severian Gheras, Parohul Bisericii „Sf. Ioan de Kronstadt” din Chișinău.

Aceasta este practic una dintre cele mai importante conferințe ortodoxe din Moldova, organizate în ultimul timp, având în vedere subiectele abordate și anume viața creștină și prețul sângelui martiric, omul și îndumnezeirea sa, inima curată și puterea smereniei, prigoana și răbdarea pentru Hristos și trăirea acestor stări de către Valeriu Gafencu.

Nu s-a trecut cu vederea nici mesajul sfinților mucenici și cuviosii, ca exemple de educație pentru tânără generație, prezentat de către Părintele Vasile Ciobanu.

Conferința s-a încheiat cu lansarea de carte „Valeriu Gafencu – sfântul închisorilor” și cu un mesaj de adâncă recunoștință a Părintelui Protopop Pavel Vuluța către cei prezenți, în special către Arhimandritul Amfilohie, pentru profunzimea și originalitatea discursului său.

Patriarhul Pavle al Bisericii Ortodoxe Sârbe a trecut la Domnul

La vârsta de 95 de ani, după ce s-a împărtășit, Preafericitul Părinte Pavle, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Sârbe, a trecut la Domnul, duminică, 15 noiembrie, la ora 10:45 în spitalul militar Universitar din Belgrad.

Grav bolnav și internat din noiembrie 2007, Patriarhul Pavle ceruse Sinodului în luna octombrie a anului trecut să îi aprobe retragerea din funcția pe care o deține, dar Sinodul a decis că va fi Patriarh pe viață.

Patriarhul Pavle al Serbiei, după numele din botez Goiko Stojčević, s-a născut pe 11 septembrie 1914, în satul Kucianti, în apropiere de Donji Miholjac, pe atunci Austro-Ungaria, în prezent în Croația. A făcut liceul la Belgrad,

Seminarul Teologic la Sarajevo și apoi a urmat cursurile Institutului Teologic Ortodox din Belgrad.

A îmbrăcat haina monahală și în 1948 a fost hirotonit ierodiacon. În 1957 a devenit arhimandrit iar în același an a fost ales episcop de Raska-Prizren. La 1 decembrie 1990 i-a urmat patriarhului Gherman, care ceruse, la rândul său, Sinodului permisiunea de a se retrage din cauza stării de sănătate precare și a faptului că era internat, fiind ales ca cel de-al 44-lea patriarh al Bisericii Ortodoxe Sârbe.

Patriarhul Pavle a fost liderul spiritual al sârbilor în perioada agitată din anii '90, marcați de dezmembrarea sângeroasă a Federației Iugoslave. S-a implicat activ în apărarea poporului sârb. A scris și a avertizat despre exodul sârbilor din Kosovo, despre atacurile asupra mănăstirilor și despre suferințele Ortodoxiei în Kosovo.

Biserica Ortodoxă a câștigat o mare influență în rândul populației sub autoritatea sa.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Crucifixurile sunt interzise, dar dovlecii de Halloween sunt promovați

5 noiembrie. Ziarul *La Repubblica* menționează ca decizia CEDO, de condamnare a expunerii crucifixelor în școlile publice, exprimată marți în urma recursului unei cetățene italiene cu origini finlandeze și argumentată prin caracterul laic al constituției Republicii Italiene, a fost receptată negativ atât de forțele coaliției majoritare de centru-dreapta, cât și de cele ale opoziției de centru-stânga, satisfacție fiind exprimată doar de micul partid de extrema stângă *Rifondazione Comunista*.

Ministerul Educației a subliniat din nou poziția sa oficială, arătând că prezența crucifixului în sălile de clasă nu reprezintă adeziunea la catolicism, ci este un simbol al tradiției italiene. Pe de altă parte, guvernul de la Roma a anunțat că a înaintat recurs față de decizia CEDO.

„Tradiția antică a crucifixului nu poate fi ofensatoare pentru nimeni. Cred că în legătură cu probleme delicate cum este aceasta se ajunge ca bunul-simt să fie victimă a dreptului”, a declarat secretarul general al formațiunii de opoziție PD, Pier Luigi Bersani, fost militant al partidului comunist italian.

Reacții critice față de decizia Curții de la Strasbourg au venit, firesc, și din partea Conferinței Episcopilor Italiani și a Sfântului Scaun. „Crucifixul a fost întotdeauna un semn de iubire de Dumnezeu, de unitate și de primire pentru întreaga umanitate. Este deplasat să fie considerat un semn de diviziune, excludere sau de limitare a libertății”, a declarat Federico Lombardi, purtătorul de cuvânt al Vaticanului, adăugând și faptul ca decizia CEDO a fost primită cu „stupoare și amărăciune”, fiind „o eroare și o miopie”.

Cardinalul Tarcisio Bertone referinduse la decizia Curții Europene pentru Drepturile Omului, conform căreia simbolurile creștine trebuie scoase din școlile publice a declarat într-un articol din *L'Osservatore Romano*: „Această Europă a celui de-al treilea mileniu ne lasă dovlecii și ne ia simbolurile cele mai prețioase”. „Este cu adevărat o pierdere. Trebuie să încercăm cu toate forțele să conservăm simbolurile credinței noastre pentru cei care cred și pentru cei care nu cred.”

Decizia Curții Europene pentru drepturile omului vizavi de prezența semnului Sf. Cruci în școli i-a șocat și i-a uimit nu numai pe italieni, ci și pe locuitorii altor țări de pe întreg continentul Europei. Arhiepiscopul romano-catolic Jan-Claude Perisset care este și nunțiu apostolic în Germania, a spus că „Europa se pare că a uitat deja de rădăcinile sale creștine”. „Cum să tai creanga pe care stai?” - a menționat diplomatul de la Vatican.

Actualul Ministru al Culturii din Bavaria, Ludwig Spaenle a caracterizat decizia Curții Europene drept una „nereușită”.

„Crucea este nu numai un simbol religios, ci și un simbol al culturii” - a spus secretarul episcopului, pr. Hans Langenderf. „Decizia în cauză trebuie să aprobe libertatea religioasă, dar ea de fapt a ignorat situația religioasă din Italia și a neglijat importanța reală a Semnului Crucii în societate”.

La rândul său, Mons. Aldo Giordano, observatorul permanent al Sfântului Scaun pe lângă Consiliul Europei, a declarat pentru Radio Vatican că această decizie „confirmă o anumită atitudine ideologică”. „În numele unor anumite idei se încearcă forțarea realității” sau se demonstrează „o dorință de a impune lucruri realității. Cred că în Europa este mare nevoie să respecte realitatea popoarelor, a tradițiilor. Dacă vom continua să ne erodăm identitatea vom începe să nu mai avem o viziune asupra viitorului.” El a continuat: „În loc să vedem o Europă care este în slujba persoanelor, în slujba popoarelor, în slujba identității și astfel cu capacitatea de a-și asuma identitatea noastră, de a se pune în comuniune cu identitățile prețuite, vedem că ne este teamă de propria identitate, că ne este teamă de propriile tradiții.” Decizia CEDO folosește „conceptul de laicism într-un sens exclusivist: adică un laicism care tinde să excludă, un laicism care creează un spațiu gol”. În locul acestui laicism, care este periculos și neatrăgător, trebuie „un laicism care creează spațiu pentru toate contribuțiile pozitive, pentru domeniu social și pentru om, pentru abordarea marilor probleme ale umanității”. Decizia de marți „nu exprimă ceea ce popoarele europene simt cu adevărat și doresc să trăiască”.

Sursa: *Catholica*

A fost promulgată Constituția apostolică care va permite convertirea colectivă la catolicism a anglicanilor

Vaticanul a anunțat promulgarea Constituției apostolice care va permite convertirea colectivă la catolicism a anglicanilor tradiționaliști dezamăgiți de evoluțiile recente din Biserica lor, informează AFP, preluată de Agerpres.

Textul a fost semnat de papa Benedict al XVI-lea și a fost publicat luni. Textul instituie o „structură canonică” specifică, pentru „a răspunde numeroaselor cereri parvenite Sfântului Scaun de la grupuri de preoți și de credincioși anglicani din diferite părți ale lumii”.

Aceasta deschidere îi are în vedere în special pe anglicanii care se opun evoluțiilor din Biserica lor, mai ales consacării sacerdotale a femeilor și binecuvântării căsătoriilor între persoane de același sex.

Constituția apostolică reprezintă cadrul care stabilește principiile primirii în Biserica Catholică. Potrivit textului, celibatul preoților va trebui respectat, însă convertirea celor deja căsătoriți va fi examinată caz cu caz. Credincioșii anglicani vor trebui să își manifeste în scris dorința de a fi primiți în Biserica Catholică și să adere la catehismul acesteia. Ei își vor putea păstra însă o liturghie „proprie tradiției anglicane”.

Anglicanii convertiți vor fi grupați în „dioceze specifice, instituite după consultarea conferințelor episcopale locale”.

Sursa: *Ziua*

Războiul minaretelor din Elveția

elvețiene au minarete.

Liderii celor aproape 400.000 de musulmani din Elveția speră ca, prin deschiderea porților moscheilor tuturor vizitatorilor, dialogul și comuniunea să se impună drept model în detrimentul prejudecăților, în contextul unei dezbateri tot mai aprinse privind subiectul referendumului. „Musulmanii din Elveția identifică această țară cu casa lor, ale cărei constituție și legi le garantează protecția, libertatea și siguranța”, a declarat Farhad Afshar, liderul unei federații de asociații islamice din țara cantoanelor, citat de portalul „Swissinfo”. El a acuzat inițiatorii referendumului că, sub pretextul interzicerii minaretelor, vor să atace Islamul și libertatea religioasă.

Un sondaj efectuat recent arată că 53 la sută dintre elvețieni resping inițiativa partidului de dreapta, doar 34 de procente susținând-o.

Companiile și politicienii elvețieni se tem însă că referendumul ar putea atrage după sine iritarea lumii musulmane, scrie cotidianul „Wall Street Journal”. Producătorul de ceasuri Swatch este îngrijorat că, în cazul în care rezultatele finale vor fi favorabile popularilor, piața de care dispune în țările islamice se va restrânge considerabil.

Controversa pare însă neobișnuită într-o țară în care 20 la sută din populație este formată din imigranți. Mai mult, un sondaj realizat în 2000 la comanda guvernului dezvăluie că doar 15 la sută dintre musulmanii rezidenți sunt practicanți activi ai acestei religii.

Sursa: *Paul Ciocoiu - Evenimentul Zilei*

Țara Cantoanelor este luna aceasta scena unei dezbateri aprinse înaintea unui referendum pe tema interzicerii turnurilor moscheilor.

Decizia comunității musulmane din Elveția de a organiza, la sfârșitul săptămânii trecute, „zile deschise” în moscheile de pe teritoriul țării marchează debutul unei campanii febrile care precede controversatul referendum privind interzicerea construirii de minarete la lăcașele de cult islamice. Consultarea publică, convocată pentru 29 noiembrie, a fost inițiată de Partidul Popular Elvețian, formațiune de dreapta, care susține că minaretul reprezintă un simbol al puterii politice islamice. Doar patru din cele 200 de moschei ridicate în diferite orașe

Stimați cititori! Nu uitați să vă abonați la “Curierul Ortodox” pe anul 2010

MATERIALELE PUBLICATE REFLECTĂ DOAR OPINIA AUTORILOR ȘI GRADUL LOR DE DOCUMENTARE

Stimați cititori, dacă ați citit ziarul și nu doriți să-l păstrați, transmiteți-l la alți cititori, dar vă rugăm să nu-l folosiți pentru necesități auxiliare

curierul ortodox

Publicație
în limba română
Indice de abonare: 22034

Adresa
redacției

“Curierul Ortodox”. Bd. Traian, 3/1
MD-2060 Moldova (Rep)
Tel. 77-25-33; 77-24-44
<http://www.geocities.com/cortodox>
fuste_nicolae@yahoo.com

REDACȚIA

Dr. Nicolae FUȘTEI - redactor șef,
Prot. Vasile CIOBANU - secretar responsabil,
Preot Dumitru TOLICO - redactor tehnic

Tipografia “Prag”
str. Spicului 94,
Chișinău
Tirajul: 800
Comanda: 2291